

T. B. M. M.**TUTANAK DERGİSİ****64 üncü Birleşim****9 . 4 . 2003 Çarşamba**

2. - Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ile Adana Milletvekili Atillâ Başoğlu'nun; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/543, 2/88) (S. Sayısı : 113) (1)

BAŞKAN-

Şimdi, tasarının 22 nci maddesini okutuyorum:

BAŞKAN - Madde üzerinde, CHP Grubu adına, Sayın Hamzaçebi; buyurun.

Süreniz 10 dakikadır.

CHP GRUBU ADINA MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tasarının 22 nci maddesiyle, Katma Değer Vergisi Kanununda bugüne kadar uygulanmış ve kurumlaşmış olan ihracat istisnası müessesesine yeni bir ilave getirilmektedir. İlave şudur: Bir işlemin ihracat sayılabilmesi için, yürürlükteki yasaya göre, yurt dışındaki bir müşteriye teslim edilmesi zorunludur. Burada getirilen ilaveyle, yurt dışındaki müşteri yanında, serbest bölgelere ve antrepolara yapılan teslimler de ihracat kapsamında değerlendirilmektedir. Esasen, serbest bölgelere yapılan teslimler, mevcut mevzuatımızda da ihracat sayılmaktadır; sadece, tasarıya veya mevcut uygulamaya açıklık getirmek amacıyla buraya ilave edilmektedir; ancak "antrepo" tamamen yeni bir deyimdir Katma Değer Vergisi Kanunu açısından. Antrepolara yapılan teslimlerin ihracat sayılması, tamamen yeni bir uygulamadır.

Katma Değer Vergisi Kanunu 1985 yılında yürürlüğe girmiştir. 2003 yılına gelene kadar ihracatın tanımı kurumlaşmıştır, yerleşmiştir. Şimdi, bu yerleşmiş olan tanıma, antrepolara yapılan teslimler de ilave edilmektedir. Bu konudaki endişelerimizi Plan ve Bütçe Komisyonundaki görüşmeler sırasında ifade ettik. Endişelerimiz şudur: Esasen, hükümet tasarısında olmayan bir düzenlemeydi; komisyondaki görüşmeler sırasında önergeyle getirilip tasarı metnine dahil edildi ve görüşmeler sırasında, daha çok "Laleli" olarak isimlendirilen bavul turizminin merkezinden yapılan, ihracatın sorunlarının aşılması amacıyla yapılan bir düzenleme olarak komisyona sunuldu. Laleli, tabii ki, bizim ihracatımız içerisinde çok önemli bir yere sahip olan bir merkezdir. Gerçekte, ismi Laleli olmakla birlikte, coğrafi olarak Laleli ile sınırlı olmayan bir ticareti ifade etmektedir. İstanbul'da Laleli'de konumlanan, merkezi Laleli olarak isimlendirilen, diğer adıyla bavul turizminin merkezi olan bu yerde, gerçekte, Merter olsun, Avcılar olsun, İstanbul'un diğer semtlerinde olsun, yapılan ticaret de, ihracat da Laleli olarak isimlendirilmektedir. Yolcular vasıtasıyla bu yapılmaktadır. Yurt dışından buraya gelen yolcular, yanlarında veya beraberlerinde veya kendileriyle aynı uçakta olmasalar bile, bir

başka şekilde, satın aldıkları malları, emtiaları yurtdışına götürmektedirler; bunlar da ihracat sayılmaktadır. Mevcut mevzuatımızda da, bu, ihracat sayılıyor.

Laleli, gerçekten önemlidir dedim. Türk ihracatının sorun yaşadığı dönemlerde, çok önemli rakamlara ulaşmak suretiyle, Türkiye'nin ödemeler dengesine olumlu katkıları olmuş olan bir merkezdir. Sadece, 1996'daki ihracat tutarının, bavul turizmi yoluyla yapılan ihracat tutarının rakamı 8 milyar dolardır. 1997, 1998'lerde giderek bu azalmıştır. Özellikle 1998'de Rusya'da kriz meydana gelmesi üzerine, bu krizin, daha sonra, 1999'da Türkiye ekonomisini de etki alanına alması nedeniyle, bu ihracat, zamanla çok daha az rakamlara, 2 milyar dolarların altına inmiştir. Son iki yıldır, yeniden bir ivme kazanmış; Laleli merkezli bavul turizmi, eski rakamlarına doğru tekrar gitmeye başlamıştır. Bu, gerçekten mutluluk vericidir.

Laleli'nin yaşamış olduğu sorunlar varsa, bunları idarî olarak çözmek mümkündür. İdarî olarak çözmek mümkün değilse, bir yasal düzenleme ihtiyacı varsa, yine, üzerinde çalışılarak bir başka metin oluşturmak mümkündür. Buraya gelen bu metin, tasarıda yer alan bu ifade, sadece Laleli'yi değil, yetkili antrepoları yapılacak tüm teslimleri ihracat saymaktadır. Tabii, şu denebilir: Bu antrepoları idare belirleyecektir, Maliye Bakanlığı belirleyecektir. Gümrük Müsteşarlığıyla koordineli olarak bu belirlemeyi yapabilir; ama, bütün antrepoları da kapsama almasına engel bir durum yoktur. Tasarıya göre, yasalaştığı takdirde, bütün antrepolar kapsama alınabilir. Böyle bir yetkiye ihtiyaç olduğu kanaatinde değiliz. Sorun, Laleli'de yaşanan birtakım meseleleri çözmekse, bir başka düzenlemeyle, başka şekilde ifade edilecek bir düzenlemeyle bunu çözmek mümkündür. Bunu, vergi idaresinin, yıllardan beri sürdürdüğü ve ihracatta gerçek olmayan işlemleri ortaya çıkarmaya yönelik veya gerçek olmayan işlemler nedeniyle Katma Değer Vergisi iadesini önlemeye yönelik çabalarına darbe vuracak bir düzenleme olarak düşünüyoruz. Laleli'yi bir kenara koyuyorum, bavul turizmini bir kenara koyuyorum -tabii ki destekleyeceğiz, tabii ki teşvik edeceğiz, tabii ki sorunlarını çözeceğiz- ancak, burada getirilen düzenleme, Laleli'yi değil, bütün antrepoları kapsamına alan, Türkiye'de oturmuş, yerleşmiş olan ihracat istisnası nedeniyle Katma Değer Vergisi iadesi sistemine önemli bir istisna getiren, vergi idaresini ileride çok büyük sorunlarla karşı karşıya bırakacak olan bir düzenlemedir.

Sizlerin bilgilerine ve takdirlerine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Hamzaçebi.

